

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Crèdits	0.75 presencials (18.75 hores) 2.25 no presencials (56.25 hores) 3 totals (75 hores).
Grup	Grup 1, AN(Campus Extens)
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Mària Inmaculada Gómez Pulido imma.gomez@uib.cat	19:00h	20:00h	Dilluns	07/10/2013	16/06/2014	A decidir

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Tecnologia de Serveis)	Postgrau		Postgrau

Contextualització

Aquesta assignatura es planteja com un recurs per als futurs docents de cicles formatius de les diferents especialitats de famílies professionals de formació professional de serveis.

Requisits

Competències

En finalitzar l'assignatura l'alumnat serà capaç de:

- Conèixer els continguts dels currículums dels títols de les famílies professionals de formació professional relacionats amb la seva especialitat.
- Reconèixer les diferents ocupacions i de les diferents professions associades als títols de formació professional de serveis
- Localitzar les fonts d'informació i els recursos educatius a l'abast per al desenvolupament dels continguts propis dels diferents mòduls de continguts

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Específiques

12. Conèixer de forma rigorosa i actualitzada la matèria o matèries que s'han d'impartir, la terminologia pròpia de les mateixes en ambdues llengües oficials, i analitzar críticament llur importància en el context socioambiental, econòmic i cultural.
13. Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització de tecnologia de serveis i valorar la seva contribució a la consecució dels objectius i competències propis de l'FP.
15. Conèixer les característiques pròpies i actuals de les professions vinculades a l'especialització de tecnologia de serveis i ser conscient de la necessitat d'adaptar-se a les transformacions que puguin requerir les professions.
21. Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge de les matèries pròpies de tecnologia de serveis.
29. Relacionar els continguts dels cicles formatius corresponents a diferents mòduls, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinars.
30. Conèixer els recursos educatius, especialment els relacionats amb les TIC.
45. Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica davant l'entorn social i cultural, l'entorn institucional en el que es treballarà i davant la seva pròpia pràctica professional..

Genèriques

1. Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització de tecnologia de serveis, així com el cos de coneixements didàctics entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge, així com el coneixement de les professions associades a l'especialitat.
3. Cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixements i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en els mòduls dels cicles formatius corresponents a les famílies professionals de tecnologia de serveis..

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. Els continguts dels cicles formatius

Els continguts dels mòduls dels cicles formatius en les dimensions socials, econòmiques, laborals i culturals: característiques socioeconòmiques dels sectors d'activitats de les famílies professionals de serveis, importància del sector en l'economia balear, mercat laboral, ocupacions i perfils professionals. Sectors emergents

Tema 2. Contextos educatius en formació professional

Anàlisi de contextos i situacions educatives rellevants per a l'ensenyament dels continguts de l'especialitat de tecnologia de serveis: coaching, tallers, treball per projectes, resolució de problemes, simulacions, la formació en centres de treball. Entrenament en habilitats docents

Tema 3. Aportacions Tecnologia de serveis a temes transversals

Anàlisi dels continguts de l'especialitat i la seva incidència en temes transversals.

Tema 4. La realitat educativa

- La realitat educativa avui.
- L'orientació acadèmica i professional als estudiants d'ESO, FP i batxiller. Nocions d'Acció tutorial als centres.
- Importància formativa de les pràctiques als centres de secundària.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

- Orientació post-màster. Com arribarem a un centre? On hem d'anar, quins cursos aporten punts, com funcionen les puntuacions pel que fa a les oposicions, informació llistes etc.

Metodologia docent

Els tipus de situacions d'ensenyament-aprenentatge seran els següents:

a) De caràcter presencial (en situació d'aula)

Presentacions per part de la professora, mitjançant tècniques expositives i demostratives dels continguts teòrics. A partir de la utilització de presentacions en powerpoint.

Altres tècniques metodològiques consistiran a més a més en treball en petits grups, debats, phillips 6.6, grup nominal, estudi de casos, activitats amb suport informàtic (recerca en internet) i simulacions de situacions educatives.

b) De caràcter semi-dirigit (fora de l'aula, però sota la direcció docent) i autònom

Treball col.laboratiu en petits grups o individualment, per a la recerca d'informació, realització d'activitats iniciades a classe, etc.

Activitats de tutoria individualitzades i grupals. Presencials o per correu electrònic.

Realització d'activitats complementàries optatives.

Participació en la xarxa de Campus extens, en propostes didàctiques de la professora

La dinàmica d'aquesta assignatura, donada les seves característiques de complementarietat, propiciarà una metodologia molt participativa i centrada en el propi auto aprenentatge i auto orientació dels alumnes. Per tant, la tasca docent es centrarà en fer un acompanyament al procés d'ensenyament-aprenentatge individual i grupal dels alumnes.

Hi hauran classes magistrals on s'aportarà informació i es discutirà sobre els continguts bàsics de l'assignatura. Els/Les alumnes hauran de fer un treball continuat durant tot el curs.

L'organització del treball en grup es farà en funció de les característiques i nombre de persones matriculades a l'assignatura (podran ser grups base que treballaran com equip durant tot el període, o grups que es crearan específicament per activitats concretes).

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Presentació continguts teòrics	Grup gran (G)	Presentació dels continguts teòrics per al coneixement de la informació per part de l'alumnat mitjançant tècniques expositives i demostratives.
Classes pràctiques	Anàlisi context socioeconòmic de les famílies professionals	Grup gran (G)	Amb la finalitat de conèixer el sector productiu relacionat amb la família professional dels cicles formatius de serveis, es realitzaran activitats pràctiques de recerca de fonts d'informació
Altres	Simulacions	Grup gran (G)	Es desenvoluparan mitjançant simulacions i role playing situacions reals de situacions docents, aplicant diferents estratègies metodològiques pròpies de la formació professional

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Glossari de termes relacionats amb la formació professional	Es tractarà de fer una activitat en línia utilitzant l'activitat de glossari de campus extens, que consistirà en la recerca de terminologia relacionada amb el cicle formatiu objecte d'anàlisi.
Estudi i treball autònom en grup	Contextualització sector productiu	Amb la finalitat de conèixer el context en el què els futurs professionals de la formació professional de serveis hauran de desenvolupar la seva activitat professional, es realitzarà en grups petits de 3 persones màxim una recerca d'informació utilitzant diferents fonts institucionals relacionades amb el sector productiu, mercat laboral, teixit empresarial, activitats econòmiques, etc, utilitzant l'eina wiki de Campus extens.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Debat i discussions	Mitjançant l'eina de fòrum de Campus Extens, es plantejaran diferents activitats de debat sobre temes d'interès per al futur professorat de formació professional

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Durant la realització d'aquesta assignatura, utilitzarem les eines disponibles en Campus Extens

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		18.75	0.75	25
Classes teòriques	Presentació continguts teòrics	8.75	0.35	11.67
Classes pràctiques	Anàlisi context socioeconòmic de les famílies professionals	5	0.2	6.67
Altres	Simulacions	5	0.2	6.67
Activitats de treball no presencial		56.25	2.25	75
Estudi i treball autònom individual	Glossari de termes relacionats amb la formació professional	15	0.6	20
Estudi i treball autònom en grup	Contextualització sector productiu	25.25	1.01	33.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Debat i discussions	16	0.64	21.33
Total		75	3	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'evaluació es realitzarà contínua i amb el lliurament de les activitats segons el calendari previst.

Anàlisi context socioeconòmic de les famílies professionals

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves orals (No recuperable)
Descripció	Amb la finalitat de conèixer el sector productiu relacionat amb la família professional dels cicles formatius de serveis, es realitzaran activitats pràctiques de recerca de fonts d'informació
Criteris d'avaluació	Debate sobre les característiques dels sistemes socioeconòmics que poden afectar a les diferents professions

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Simulacions

Modalitat	Altres
Tècnica	Escales d'actituds (No recuperable)
Descripció	Es desenvoluparan mitjançant simulacions i role playing situacions reals de situacions docents, aplicant diferents estratègies metodològiques pròpies de la formació professional
Criteris d'avaluació	Presentacions en públic mitjançant simulació de situacions docents, utilitzant diferents estratègies metodològiques

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Glossari de termes relacionats amb la formació professional

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Es tractarà de fer una activitat en línia utilitzant l'activitat de glossari de campus extens, que consistirà en la recerca de terminologia relacionada amb el cicle formatiu objecte d'anàlisi.
Criteris d'avaluació	Realització de 25 entrades de conceptes relacionats amb els mòduls del cicle formatiu triat per l'alumnat, especificant la font i la relació amb la matèria

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Contextualització sector productiu

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Amb la finalitat de conèixer el context en el què els futurs professionals de la formació professional de serveis hauran de desenvolupar la seva activitat professional, es realitzarà en grups petits de 3 persones màxim una recerca d'informació utilitzant diferents fonts institucionals relacionades amb el sector productiu, mercat laboral, teixit empresarial, activitats econòmiques, etc, utilitzant l'eina wiki de Campus extens.
Criteris d'avaluació	Realitzar un informe sobre les característiques socioeconòmiques del sector productiu objecte d'anàlisi:

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

- Activitats econòmiques
- Teixit empresarial
- Ocupacions que engloba
- Mercat laboral

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Debat i discussions

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Mitjançant l'eina de fòrum de Campus Extens, es plantejaran diferents activitats de debat sobre temes d'interès per al futur professorat de formació professional
Criteris d'avaluació	Es plantejaran diferents temes d'interès per a debatre, utilitzant l'eina de fòrum de campus extens

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A Campus Extens es posarà tot el material didàctic necessari per al treball autònom, així com les lectures i la documentació de suport necessària per el desenvolupament de l'assignatura de caire més actualitzat i normativa en vigor.

Bibliografia bàsica

<http://www.caib.es/boib/index.do>
<http://weib.caib.es/>
<http://formacioprofessional.caib.es/sacmicrofront/contenido.do?jsessionid=8D6E9E00BDE23B6F3C708FB60C65981A?idsite=14&cont=1298&lang=ca&campa=yes>
<http://www.educacion.es/portada.html>
<http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio>
<http://www.caib.es/>
<http://www.cedt.junta-andalucia.es/empleo/index.asp>
<http://www.a-palma.es/>
<http://www.conselldemallorca.net/>
<http://www.gencat.net/>
[http://www.diba.es/ \(Diputació Barcelona\)](http://www.diba.es/)
[http://www.euskadi.net/ Govern Basc](http://www.euskadi.net/)
<http://www.imfof.es/>
<http://www.inem.es/>
<http://www.forcem.es/>
www.mec.es/instcual
<http://www.ine.es/>
<http://observatorilaboral.caib.es/>
[http://www.idescat.es/ \(Institut d'Estadística Catalunya\)](http://www.idescat.es/)
[http://www.lanbide.net/ \(Portal de Empleo Govern Basc\)](http://www.lanbide.net/)
<http://formacioprofessional.caib.es/web/index.htm>
<http://www.hobetuz.com/default.asp> Fundació Vasca para la Formació continua

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

<http://www.ince.mec.es/> Instituto para la Calidad en educación
<http://www.caib.es/ibae/reco/bte4/menu.htm> (Institut Balear d'estadística)
<http://www.education.unesco.org/>

Bibliografia complementària

- AFYDE, Universidad Complutense de Madrid (1993). Estudio de las necesidades de formación de la empresa española. Madrid: Universidad Complutense de Madrid.
- Amat, O., Pineda, P. (1996). Aprender a enseñar. Una visió pràctica de la formació de formadors. Barcelona: Gestió 2000, SA. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Barzucchetti, S., Le Boterf, G., Vincent, F. (1993). Cómo gestionar la calidad de la formación. Barcelona: AEDIPE. Gestión 2000.
- Bell, C.R. (1997). Mentoring. Haga crecer a sus colaboradores. Barcelona: Gestión 2000.
- Beneyto, P.J., Guillén, P. (eds.) (1998). Formación profesional y empleo: la construcción de un nuevo modelo. Alzira: Germania.
- Birkenbihl, M. (1989): Formación de formadores, Madrid, Paraninfo.
- Blanchard, O. y Jimeno, J.F.(Dtores.) (1994): El paro en España: ¿Tiene solución?. Madrid: Consejo Superior de Cámaras de Comercio, Industria y Navegación.
- Bramley, P. (1986): Evaluation of Training. A Practical Guide. UK: BACIE.
- Buckley, R. ; Caple, J. (1991): Teoría y práctica de la formación. Madrid: Díaz de Santos.
- Cabrera, F.; Donoso, T.; Marín, M.A. (1993). Manual de formación pedagógica. Barcelona: PPU.
- Cachon, L. (ed.) (1999): Juventudes, mercados de trabajo y políticas de empleo. Valencia, 7 i mig.
- Cachon, L. (ed.) (2000): La inserción profesional. Germania, Alzira.
- Casse, P. (1991). Instrumentos para una formación eficaz. Bilbao: Deusto.
- CEDEFOP (1991). Guía 1. Formación para la PYME. Competencias genéricas de los formadores y organizadores de programas de formación para pequeñas empresas. San Sebastián: CIDEC. Gobierno Vasco.
- Chataigner, Holzer, Le Boterf (1991). Experiencias en formación continua para dirigentes de PYMEs. San Sebastián: CIDEC. Gobierno Vasco.
- Chauchard, J.L. (1993). Como diseñar un plan de formación. Serie Mini-Empresa, Barcelona: Ediciones Gestión 2000.
- CIDEC (1996). La formación en centros de trabajo. San Sebastián: Gobierno Vasco.
- CIDEC (1996). Nuevos yacimientos de empleo. San Sebastián: Gobierno Vasco.
- CIDEC (1997). La calidad de la formación. San Sebastián: Gobierno Vasco.
- Colom, A., Sarramona, J., Vázquez, G. (1994). Estrategias de formación en la empresa. Madrid: Narcea.
- Comisión de las Comunidades Europeas (1993). Crecimiento, competitividad y empleo. Retos y pistas para entrar en el siglo XXI. Libro blanco. Luxemburgo: Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas.
- Comisión Europea - DG XXII (1995). Enseñar y aprender: hacia la sociedad cognitiva. Libro Blanco sobre la educación y la formación. Luxemburgo: Of. de Publicaciones Oficiales de las Comisiones Europeas.
- Concepto. Servicios Empresariales (1995). Guía para la evaluación de la formación en las PYMES. Cómo valorar el impacto de la formación en la empresa. Madrid: Instituto para la Formación. Comunidad de Madrid.
- Consejo de las Comunidades Europeas (1994). Decisión del Consejo de 6 de diciembre de 1994 por la que se establece un programa de acción para la aplicación de una política de formación profesional de la Comunidad Europea (94/819/CE). Diario Oficial de las Comunidades Europeas N° L 340 de 29.12.94. P. 8-24.
- Consejo Superior de Cámaras de Comercio, Industria y Navegación de España (1992). La formación profesional en el nuevo contexto europeo. Madrid: Consejo Superior de Cámaras de Comercio, Industria y Navegación de España.
- Consejo Superior de Cámaras de Comercio, Industria y Navegación de España (1994). Formación en Centros de Trabajo. Orientaciones generales para su desarrollo. Madrid: Consejo Superior de Cámaras de Comercio, Industria y Navegación de España.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

- Del río, E.; Jover, d. y Riesco, l. (1991): Formación y empleo. Barcelona, Paidós.
- Dupont, G., Reis, F. (1991 b). La formación de formadores: problemática y evolución. Berlín: CEDEFOP.
- Echevarría, B. (1993). Formación profesional. Guía para el seguimiento de su evolución. Barcelona: PPU.
- Espina, A. (1991). Empleo, democracia y relaciones industriales en España. De la industrialización al mercado único. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Fernández Engueta, M. (1992). Educación, formación y empleo. Madrid: EUDEMA. 3a. edición
- Ferrández, A., González, A.P. (1990). La programación del aprendizaje.. Zaragoza: Fondo Formación.
- Ferrández, A., Jiménez, B. (1990). Seguimiento y evaluación de los procesos didácticos. Zaragoza: Diagrama.
- Ferrández, A., Puente, J.M. (Dtores.) (1991). Educación de personas adultas. Vol. 1 y 2. Zaragoza: Diagrama.
- Ferrández, A., Viladot, P. (1990). Formación de adultos en las empresas. Zaragoza: Diagrama.
- Feuillette, I. (1995): Le nouveau formateur, París, Dunod.
- Fundacion Confemetal (1999): El plan de formación de la empresa, Madrid.
- Galbeño (Dtor.) (1993). Estudio de necesidades de formación profesional. Sector Servicios de Naturaleza Turística. Vol. I, II, III. Madrid: INEM.
- Gan, F. i a. (1995). Manual de técnicas e instrumentos de formación en la empresa. Barcelona: Apóstrofe.
- Gan, F. i a. (1996). Manual de programas para el desarrollo de recursos humanos. Madrid: Apóstrofe.
- Generalitat de Catalunya (1996). Formació professional. Guia didàctica dels cicles formatius. Barcelona: Generalitat de Catalunya. ISBN: 84-393-3483-0.
- Gómez, I. (Dtra.) (1999). Estudio de necesidades de formación continua en la isla de Menorca. Palma: Govern Balear. Conselleria de Treball i Benestar Social. FSE.
- Gómez, I.(Dtra.) (1999). Estudio de necesidades de formación continua en las islas de Eivissa-Formentera. Palma: Govern Balear. Conselleria de Treball i Benestar Social. FSE.
- Hernando, T. (Coord.) (1991 a). Formación de formadores . Retos y avances. San Sebastián: CIDEDEC. Gobierno Vasco.
- Hernando, T. (Coord.) (1991 b). Nuevo contexto socioeconómico y estrategias de desarrollo local. San Sebastián: CIDEDEC. Gobierno Vasco.
- Horrach, A., Mascaró, P. (1998). Políticas de mano de obra en las empresas de Baleares. Palma: Gabinete Técnico CC.OO. Illes Balears.
- Jiménez, B. (1990). Las funciones y el rol del formador. Zaragoza: Diagrama.
- Jiménez, B. (1996). Claves para comprender la formación profesional en Europa y en España. Barcelona: EUB, SL.
- Jiménez, E., Barreiro, F., Sánchez,E. (1997). Los nuevos yacimientos de empleo. Los retos de la creación de empleo desde el territorio. Barcelona: Fundación CIREM
- Kirkpatrick, D. (2000): Evaluación de acciones formativas, Barcelona, Gestión 2000.
- Lázaro Lorente, L.Miguel; Martínez Usarraldo, M.Jesús. (1999). Educación, empleo y formación profesional en la Unión Europea. Universitat de València, Edició de: Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació. Serie Minor, 40, 1a ed.
- Le Boterf, G. (1991): Ingeniería y evaluación de los Planes de Formación, Bilbao, Deusto.
- LE BOTERF, G. (2000): Ingeniería de las competencias. Ediciones Gestión 2000. Barcelona.
- Le Boterf, G. et al. (1993): Cómo gestionar la calidad de la formación, Barcelona, Ediciones Gestión 2000.
- Le Boterf, G.; Dupoey, P.; Viallet, F. (1985): L'audit de la formation professionnelle. Paris: Les Éditions d'Organisation.
- Lévy-Leboyer, C. (1997). Gestión de las competencias. Barcelona: Gestión 2000, SA.
- López-Barajas, E. (Coord). (2006). Estrategias de formación en el siglo XXI. Barcelona: Ariel.
- MEDRANO, G. (1993): Nuevas tecnologías en la formación. Eudema. Madrid
- Ministerio de Trabajo e Inmigración (2009). Guia Laboral y de asuntos sociales 2009. Madrid. <http://www.mtas.es/es/Guia/texto/index.htm>
- Moreno, F. i Bailly-Baillère, M. (2002): Diseño instructivo de la formación "on-line", Barcelona, Barcelona Ariel.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

- OIT. Organización Internacional del Trabajo (1993). Formación profesional. Glosario de términos escogidos. Ginebra: OIT (Traducción del original en inglés Vocational training: Glossary of selected terms. Ginebra: OIT, 1986).
- Pedró, F. (1992): Las respuestas de los sistemas educativos al reto del desempleo juvenil. Madrid: MEC.
- Pérez Díaz, V. i Rodríguez, J.C. (2002): La educación profesional en España, Madrid, Fundación Santillana.
- Pérez, M. (1997). Formación y empleo en España. Análisis y evaluación de la política de formación ocupacional. Granada: Universidad de Granada.
- Pineda i Herrero, P. (1994). La formació a l'empresa. Barcelona:CEAC.
- Pineda, P. (1995). Auditoría de la formación. Barcelona: Gestión 2000.
- Pineda, P. (coord). (2002). Gestión de la formación en las organizaciones. Barcelona: Ariel
- Pozo, P. (1997). Formación de formadores. Madrid: Pirámide, S.A.
- Quere, M. (1989). Formation des formateurs des jeunes en entreprises. Berlín: CEDEFOP.
- Riesgo, L. (1983): La formación en la empresa, Madrid, Paraninfo.
- Sabon, G. (1995). La formation des tuteurs et des maîtres d'apprentissage. Pour une intégration réussie des jeunes dans l'entreprise. París: ESF.
- Salvá, F. (Dtor.) (1995). Auditoria sobre la formació en turisme a les Illes Balears: situació actual i propostes per al futur. Palma de Mallorca: Govern Balear. Conselleria de Comerç i Indústria. FSE. UIB. CODEFOC.
- Schwartz (1985). La inserció social i professional dels joves. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- Schwartz, B. (1996). Modernizar sin excluir. México: SEP. DGETI. SEIT.
- Torroba, I. (1995). La formación en centros de trabajo. Programación y evaluación. Madrid: Escuela Española, SA.
- Vidal, I. (Coord.) (1996). Inserción social por el trabajo. Una visión internacional. Barcelona: CIES.
- Vilanova, E., Vilanova, R. (1996). Las otras empresas. Experiencias de economía alternativa y solidaria en el Estado español. Madrid: Talasa.
- VV.AA. (1993). La inserción sociolaboral a debate ¿del paro a la exclusión?. Madrid: Generalitat Valenciana. Ed. Popular.
- VV.AA. (1995 a). Formación, inserción y mercado segmentado. Palma de mallorca: Gabinete Técnico CC.OO. Illes Balears.
- VV.AA. (1995 b). Desempleo y precariedad en el mercado de trabajo balear. Palma de Mallorca: Gabinete Técnico CC.OO. Illes Balears.
- VV.AA. (1995). Aprender para el futuro: aprendizaje y vida activa. Documentos de un debate. Madrid: Fundación Santillana.
- VV.AA. (1997). El empleo de los inempleables. Madrid: Popular.
- VV.AA. (1997). La inserció sociolaboral dels joves des Raiguer de Mallorca. Anàlisi de necessitats i propostes d'actuació. Palma de Mallorca: Mancomunitat des Raiguer. Consell Insular de Mallorca.
- VVAA. (1996). CIFO. 2on. Congrés Internacional de Formació Ocupacional "Les Reformes en la Formació Professional". Àrea de Didàctica i Organització Escolar. Departament de Pedagogia Aplicada. Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona, 14 a 17 de juny de 1995.
- Wuhl, S. (1991). Du chômage à l'exclusion?. L'état des politiques, l'apport des expériences. Paris: Syros/Alternatives.
- Formación XXI. Revista de Formación y empleo <http://formacionxxi.com/porqualMagazine/do/get/magazine/2008/06/text/xml/11.xml.html>
- Revista Herramientas. http://www.cirem.org/esp/0402herram_CAST.htm (no disponible on-line, necessita subscripció)

Altres recursos

- <http://www.bib.uab.es/project/remjour3.htm>
- http://www.eae.es/recursos_informac_internet/recursos%202.htm
- <http://www.rediris.es/diseven/>
- <http://www.ilo.org/public/spanish/> (OIT)

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10732 - Complement de l'Especialitat de Tecnologia de Serveis 2: Contextualització
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

<http://www.educaweb.com/>
<http://www.cereq.fr/cereq/califica.html> CENTRE D'ETUDES ET DE RECHERCHES SUR LES QUALIFICATIONS
http://www.cinterfor.org.uy/public/spanish/region/ampro/cinterfor/temas/youth/doc/cint/jee/pol_ins/
<http://prometeo.us.es/>
<http://www.cirem.org/>
http://www.estudios.lacaixa.comunicacions.com/webes/estudis.nsf/wurl/pfeshomecos_cat
* Centro de Investigaciones Sociológicas CIS <http://www.cis.es>
* CIDE <http://www.mec.es/cide/>
<http://www.vallesnet.org/~xavip/articulos/bibvirt.htm> (biblioteques virtuals)
<http://cabib.uib.es/>
<http://www.cbuc.es/ccuc>
<http://www.csic.es/cbic/acceso.htm>
<http://www.bne.es/> (Biblioteca nacional Espanya)
http://europe.eu.int/eclas/about_fr.htm (catàleg biblioteques UE)
http://www.eurydice.org/Publication_List/En/FrameSet.htm
ques UE)
* Education Virtual Library
<http://www.csu.edu.au/education/library.html>
Educación en Internet. <http://www.ucm.es/bucm/edu> Pàgines creades per la Biblioteca de la Facultat d'Educació de la Universidad Complutense
EdWeb <http://edweb.cnidr.org:90/>
InfoEdEs. Links Educativos en Español <http://www.uv.es/~aliaga/spain.html>
(Asociación interuniversitaria de investigación educativa.) <http://www.uv.es/aidipe/>
Recursos de Educación en Internet Página de enlaces de la Biblioteca de la Universidad Autónoma de Madrid
<http://www.uam.es/estructura/servicios/Bibliotecas/paginas/educa.html>
Recursos Internet d'Educació <http://www.bib.uab.es/human/educacio.htm> Página de la Universitat Autònoma de Barcelona
Recursos para la investigación educativa Pàgines de la web del CIDE <http://www.mec.es/cide/investigacion/investig.htm>
<http://www.3ieduca.com/> 3i és un grup de dinamització per l'ús de internet en el món educatiu en els camps més diversos desde la administració, la recerca, l'escola o l'educació familiar.
EUROPA
<http://www.cbe.es/> Centre Balear Europa
<http://www.europa.eu.int> Unió Europea
http://europa.eu.int/agencies/cedefop/index_es.htm
<http://www.eurydice.org/>
web The Electronic Training Village(<http://www.trainingvillage.gr>) : pàgines de referència para todo lo relacionado con la formación profesional.
<http://www.cedefop.gr/>
REVISTES
<http://www.peretarres.org/revistaeducaciosocial/monografics.html>
<http://sumaris.cbuc.es/bbdd/materies/3.html> (Sumaris revistes Universitats catalanes)
<http://www.expansionyempleo.com/edicion/indice/>
<http://www.fondoformacion.es>
<http://www.campus-oei.org/crespansa.htm#aa> (índice revistas educacion)

